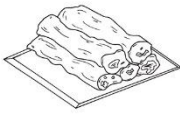

TOKAT

COĞRAFİ İŞARETLİ ÜRÜNLERİN YAYGINLAŞTIRILMASI VE PAZARLANMASI İL ÇALIŞTAYI

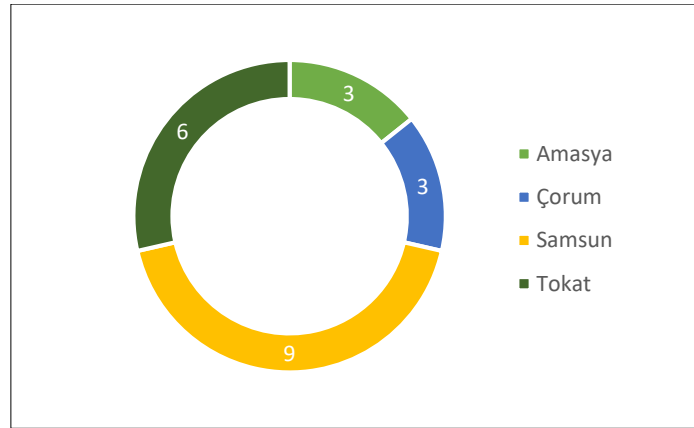
İÇİNDEKİLER

1.	TR8 ₃ BÖLGESİNDE COĞRAFİ İŞARET TESCİLİ KONUSUNA GENEL BAKIŞ	2
2.	COĞRAFİ İŞARETLİ ÜRÜNLER İLE İLGİLİ GEÇMİŞ ÇALIŞMALARIMIZ.....	7
2.1.	Orta Karadeniz Bölgesi Coğrafi İşaretlİ Ürünler Kataloğu	7
2.2.	Samsun 3. Gıda Fuarı Oka Coğrafi İşaretlİ Ürünler Standı	8
2.3.	Coğrafi İşaretlİ Ürünlerin Yaygınlaştıırılması ve Pazarlanması İl Çalıştayları.....	9
3.	TOKAT COĞRAFİ İŞARETLİ ÜRÜNLERİN YAYGINLAŞTIRILMASI VE PAZARLANMASI İL ÇALIŞTAYI SONUÇLARI	10
3.1.	Katılımcı Profili.....	10
3.2.	Yöntem.....	11
3.3.	Çalıştay Sonuçları.....	12
4.	DEĞERLENDİRME	15

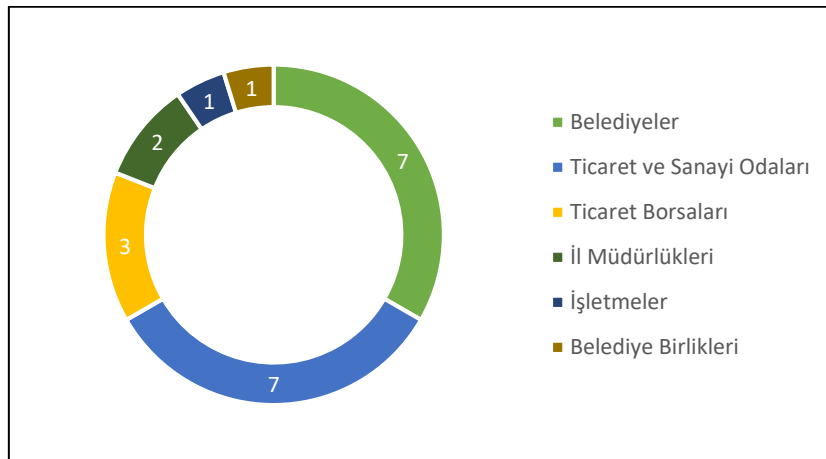
1. TR83 BÖLGESİNDE COĞRAFI İŞARET TESCİLİ KONUSUNA GENEL BAKIŞ

Türkiye coğrafi konumu, topraklarında üç ayrı iklim kuşağının etkilerinin görülmesi, bölgeden bölgeye yapısal farklılıklar gösteren verimli toprakları, zengin tarihi ve kültürel mirası ile her yöresinde kendine özgü ürünler ve üretim teknikleri bulunan eşsiz bir ülkedir. Bu nedenle, Türkiye’de coğrafi işaret tesciline konu olmuş ve tescil alma potansiyeli yüksek çok sayıda ürüne ev sahipliği yapmaktadır. Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat İllerinden oluşan TR83 Bölgesi de Kızılırmak ve Yeşilirmak’ın yüzyıllardır beslediği verimli tarım arazileri, yer yer gözlenen mikro klima alanları ve farklı yörelerinde etkisini gösteren Karadeniz iklimi ve karasal iklim nedeni ile tarımsal ürün üretimi açısından zengin bir bölge olarak ön plana çıkmaktadır.

Bölgemizde 3 tanesi Amasya, 3 tanesi Çorum, 9 tanesi Samsun ve 6 tanesi Tokat İllerinden olmak üzere **toplam 21 adet coğrafi işaret tescili alınmış ürün** bulunmaktadır. Ayrıca **12 adet ürünün coğrafi işaret tescili başvurusu yapılmıştır**. Bölgemizde coğrafi işaret tescilini almış kurumların büyük çoğunluğunu Belediyelerin ve Ticaret ve Sanayi Odalarının oluşturduğu görülmektedir.

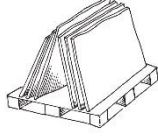

Grafik 1: Coğrafi İşaretli Ürünlerin TR83 Bölgesi İllerine Göre Dağılımı

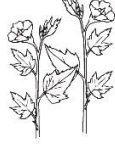
Grafik 2: TR83 Bölgesinde Coğrafi İşaret Tescili Alan Kurum ve Kuruluşlar

Amasya Beji Mermeri

Tescil Tarihi: 11.06.2018
Coğrafi İşaretin Türü: Menşe Adı
Tescil Ettiren: Amasya Bilim Sanayi ve Teknoloji İl
Müdürlüğü

Amasya Çiçek Bamyası

Tescil Tarihi: 29.05.2018
Coğrafi İşaretin Türü: Menşe Adı
Tescil Ettiren: Amasya Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl
Müdürlüğü

Merzifon Keşkeği

Tescil Tarihi: 06.12.2011
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Merzifon Belediyesi

Çorum Leblebisi

Tescil Tarihi: 14.04.2002
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Çorum Ticaret Borsası

İskilip Dolması

Tescil Tarihi: 14.02.2005
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: İskilip Belediyesi

İskilip Turşusu

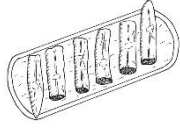
Tescil Tarihi: 14.02.2005
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: İskilip Belediyesi

Bafra Nokulu

Tescil Tarihi: 06.11.2017
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Samsun Büyükşehir Belediyesi

Bafra Pidesi

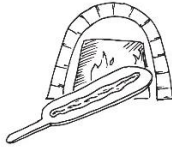
Tescil Tarihi: 03.03.2009
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Bafra Ticaret ve Sanayi Odası

Bafra Zembili

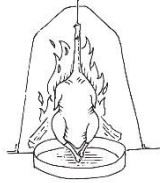
Tescil Tarihi: 14.05.2012
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Samsun Büyükşehir Belediyesi

Çarşamba Pidesi

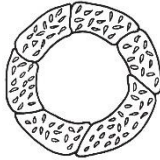
Tescil Tarihi: 21.03.2018
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Çarşamba Ticaret Borsası

Samsun Kaz Tiridi

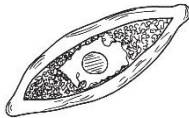
Tescil Tarihi: 27.12.2011
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Samsun İç Bölge Belediyeler Birliği

Samsun Simidi

Tescil Tarihi: 20.03.2012
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Samsun Ticaret ve Sanayi Odası

Terme Pidesi

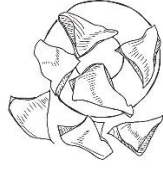
Tescil Tarihi: 14.07.2009
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Özler Pide ve Çorba Salonu Otomotiv İnşaat Arı. San. Tic. LTD. ŞTİ.

Vezirköprü Semaveri

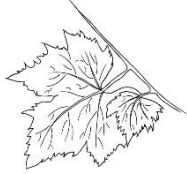
Tescil Tarihi: 27.12.2017
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Vezirköprü Belediyesi

Yakakent Mantısı

Tarihi: 01.12.2017
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Yakakent Belediyesi

**Erbaa Narince Bağ
Yaprağı**

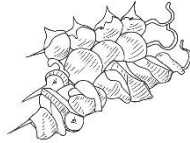
Tescil Tarihi: 05.12.2017
Coğrafi İşaretin Türü: Menşe Adı
Tescil Ettiren: Erbaa Ticaret ve Sanayi Odası

Niksar Cevizi

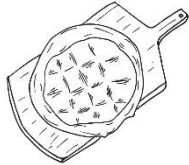
Tescil Tarihi: 17.01.2011
Coğrafi İşaretin Türü: Menşe Adı
Tescil Ettiren: Niksar Ticaret ve Sanayi Odası

Tokat Kebabı

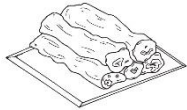
Tescil Tarihi: 26.08.2013
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Tokat Ticaret ve Sanayi Odası

Turhal Yoğurtmacı

Tescil Tarihi: 31.07.2012
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Turhal Ticaret ve Sanayi Odası

Zile Kömesi

Tescil Tarihi: 01.11.2017
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Zile Ticaret ve Sanayi Odası

Zile Pekmezi

Tescil Tarihi: 20.10.2006
Coğrafi İşaretin Türü: Mahreç İşareti
Tescil Ettiren: Zile Ticaret Borsası

Tablo 1: Tr83 Bölgesi Coğrafi İşaretli Ürünleri

ÜRÜN ADI	BAŞVURU TARİHİ	BAŞVURUDA BULUNAN KURUM
Amasya		
Amasya Misket Elması	08.01.2016	Amasya Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Çorum		
Kargı Tulum Peyniri	08.08.2018	Kargı Belediyesi
Oğuzlar Cevizi	21.06.2018	Oğuzlar Ceviz Üreticileri Tarımsal Birliği
Samsun		
Çakallı Menemeni	07.03.2018	Samsun Ticaret Borsası
Bafra Kaymaklı Lokum	23.11.2017	Bafra Ticaret ve Sanayi Odası
Karpuz Çekirdeği Çayı	08.05.2018	Çağlanur Gür
Vezirköprü Oymaağaç Oğlak Kebabı	25.06.2018	Vezirköprü Belediyesi
Vezirköprü Susuz Bezi	25.06.2018	Vezirköprü Belediyesi
Vezirköprü Tahtaköprü Kilimi	25.06.2018	Vezirköprü Belediyesi
Tokat		
Tokat Bez Sucuk	27.06.2018	Tokat Ticaret ve Sanayi Odası
Tokat Narince Salamura Asma Yaprığı	10.07.2017	Tokat Ziraat Odası
Tokat Yazması	01.11.2017	Tokat Belediyesi

Tablo 2: TR83 Bölgesi Coğrafi İşaret Tescili Süreci Devam Eden Ürünler

Coğrafi işaret tescili almış ve tescil süreci devam eden ürün sayısı göz önünde bulundurulduğunda, bölgemizde coğrafi işaret tescili konusunda belirli düzeyde bir farkındalık olduğu gözlenmektedir. Bununla beraber coğrafi işaretli ürünlerin bölge ve/veya il halkı tarafından istenen düzeyde tercih edilmediği ve bölge ekonomisine istenen düzeyde katkıda bulunmadığı, konuya ilişkin çalışmaların yapıldığı süre boyunca OKA personeli tarafından tespit edilmiş ve paydaşlarımız tarafından da sıkça dile getirilmiştir. Bu durum, coğrafi işaretli ürün tescilinin alınmasının ardından izlenmesi gereken yol ile ilgili bir takım sorunlar olduğunu ortaya koymaktadır. Bölgemizde coğrafi işaret tescil süreçlerinin öncesi, sırası ve sonrasında yaşanan sorunların tespit edilmesi amacı ile Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat illerinde ilgili paydaşlar ile arama çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Çalışmaların sonuçları raporun ilerleyen bölümlerinde yer almaktadır.

2. COĞRAFI İŞARETLİ ÜRÜNLER İLE İLGİLİ GEÇMİŞ ÇALIŞMALARIMIZ

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı 2018 yılının 3. Çeyreğinden itibaren Coğrafi İşaretleli Ürünler ile ilgili çalışmalarına başlamıştır. Öncelikle, TR83 Bölgesi'nin (Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat) Coğrafi İşaret Tescili almış ürünlerinin envanteri çıkarılmış, bu ürünleri bir katalogta toplanmıştır. Bölge ölçeğinde konu ile ilgili farkındalık artırma çalışmalarına Samsun 3. Gıda Fuarı'nda açılan stant ile başlanmış, TR83 Bölgesi'nin 4 ilinde düzenlenen çalıştaylar ile devam edilmiştir. Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın Coğrafi İşaretleli Ürünler ile ilgili çalışmalarının ilk ayağının son etkinliği 18 Nisan 2019 tarihinde OKA Hizmet Binası'nda düzenlenecek olan "Orta Karadeniz Bölgesi Coğrafi İşaretleli Ürünler Buluşması" olacaktır.

2.1. Orta Karadeniz Bölgesi Coğrafi İşaretleli Ürünler Kataloğu

2018 3. Çeyreğinde Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi koordinatörlüğünde, Şehir Koleksiyonları Tasarım ve Tanıtım Ürünleri işbirliği ile, Orta Karadeniz Bölgesi'nde yer alan illere özgü yöresel ürünler içinden coğrafi işaret almış olan ürünlerin tanıtımına yönelik bir katalog hazırlanmıştır. Hazırlanan katalogta Coğrafi İşaret Tescili alınmış olan 21 adet ürünün Türk Marka ve Patent Enstitüsü web sitesinde bulunan Tescil Belgelerinden yararlanılmıştır.

Katalogun hazırlanmasındaki temel amaç, özellikle turizm ve tarım fuarlarında bölgenin yöresel ürünlerinin tanıtılmasına yönelik görsel bir materyal üretmektir. Ek olarak, bölgede yer alan paydaşlarımızın coğrafi işaret konusunda farkındalığını artırmak ve bölgemizde başvuru sayısını artırmak amaçlanmaktadır. Katalogta,

- Coğrafi ürünlerle ilgili temel kavramlar (menşe adı ve mahreç işareti) ve coğrafi işaret tescilinin sağladığı haklar,
- TR83 Bölgesi'nde bulunan 4 ilin coğrafi işaretleli ürünlerinin temel bilgileri (tescil tarihi, başvuru sahibi kurum vb.) içeren bir künye tablosu, ürünün hikayesi ve fotoğrafları,
- Bölgede yer alan coğrafi işaretleli ürünlerin tamamının gösterildiği bir TR83 bölgesi haritası,
- Coğrafi işaret ve yöresel ürünler konusuna temas eden bazı tematik konularda (tarım ekonomisi, kültür endüstrisi, gastronomi turizmi, somut olmayan kültürel miras vb.) konularda uzman görüşleri yer almaktadır.

Kataloğa, Aşçılık Eğitmeni ve Habertürk HT Yazarı **Asuman Kerkez**, Marka Danışmanı **Güven Borça**, Gurme Şey **Haldun Tüzel**, ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi **Doç. Dr. Osman Balaban** ve ICOMOS Türkiye BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri 2017-2018 Temsilcisi **Dr. Ayşe Ege Yıldırım** görüşleri ile katkıda bulunmuştur.

Asuman KERKEZ

Güven BORÇA

Haldun TÜZEL

Doç. Dr.
Osman BALABAN

Dr. Ayşe Ege
YILDIRIM

Sayın Kerkez yöresel ürün ve yemeklerin gelecek nesillere hangi yollarla aktarılabileceği ve aktarılmasının önemi konusunda görüşlerini paylaşırken, Sayın Borça coğrafi işaretli ürünlerin markalaşması ve çağdaş pazarlama teknikleri kullanılarak katma değerlerinin artırılması için yapılması gerekenlerden bahsetmiştir. Sayın Tüzel gastronomi turizminin geliştirilmesinde coğrafi işaretli ürünlerin önemini altını verdiği ulusal ve uluslararası ölçekli iyi uygulama örnekleri ile çizmiştir. Sayın Balaban yöresel ürünleri kentsel ve bölgesel ekonomik kalkınma stratejilerinin önemli bir bileşeni olarak tanımlamış, bu ürünlerin korunmasında doğal çevrenin ve özel ürün alanlarının korunmasının önemini vurgulamıştır. Son olarak, Sayın Yıldırım somut olmayan kültürel mirasın (SOKÜM) mekân ile ayrılmaz bir bütünlük içinde olduğuna dikkat çekmiş ve yöresel ürünleri SOKÜM bağlamında değerlendirmiştir.

2.2. Samsun 3. Gıda Fuarı Oka Coğrafi İşaretli Ürünler Standı

Fotoğraf 1: Samsun 3. Gıda Fuarı, Oka TR83 Bölgesi Coğrafi İşaretli Ürünler Standı

Basımı Ekim 2018'de gerçekleşen Orta Karadeniz Bölgesi Coğrafi İşaretli Ürünler Kataloğunun tanıtımı 22-25 Kasım 2018 tarihleri arasında TÜYAP Samsun Fuar Merkezi'nde düzenlenen Samsun Gıda Fuarı'nda yapılmıştır. Yoğun ilgi toplayan OKA Coğrafi İşaretli Ürünler standında ayrıca kitabın içeriğine dair broşür ve tanıtım ürünleri de fuar katılımcılarıyla paylaşılmıştır.

2.3. Coğrafi İşaretli Ürünlerin Yaygınlaştırılması ve Pazarlanması İl Çalıştayları

Coğrafi işaretli ürünler ile ilgili yapılan arka plan çalışması, uzmanların görüşlerinin incelenmesi ve Samsun Gıda Fuarı'nda kamu beğenisine sunulan kataloğun yoğun ilgi toplaması, coğrafi işaretli ürünlerin TR83 Bölgesinde kırsal kalkınmanın hız kazanabilmesi için bir fırsat olduğunu göstermiştir. Bu nedenle Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı, coğrafi işaretli ürünlerin ekonomik bir değere dönüşebilmesi, etkin bir şekilde pazarlanabilmesi üzerinde çalışma kararı almıştır.

Bu nedenle TR83 Bölgesinde coğrafi işaretli ürünlerin sayısının artırılması, coğrafi işaretli ürünler konusunda ilgili kurumların ve yerel halkın bilgi birikiminin artırılması ve coğrafi işaretli ürünlerin pazarlanması konularında paydaşlarının fikrini almak amacı ile Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat illerinde çalıştaylar düzenlenmiştir.

Orta Karadeniz Bölgesi illeri olan Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat'ta yapılacak olan çalıştaylar yarım gün sürmüştür. Kayıt ve OKA'nın hoşgeldiniz sunumu; Dünya'da, Avrupa Birliğinde ve Türkiye'de Coğrafi İşaretler konusunda bilgilerin paylaşıldığı uzman sunumlarının ardından il içerisinde coğrafi işaret tescil belgesini alan ve bu konuda çalışmalarını başarıyla sürdüren iyi bir örneğin tanıtımı da yapılmıştır. Uzman sunumları, Antalya Ticaret Borsası Danışmanı **Dr. Rana Demirer** ve **YÖREX Fuar Koordinatörü Burçin Yeşiltepe** tarafından yapılmıştır. Programın ikinci bölümünde gerçekleştirilen grup çalışmalarında ihtiyaçlar ortaya çıkarılmıştır.

Yatırım Destek Ofisleri ve Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi işbirliği ile gerçekleştirilen il çalıştayları aşağıdaki tarihlerde gerçekleştirilmiştir.

6 Mart 2019 Çarşamba	7 Mart 2019 Perşembe	8 Mart 2019 Cuma
	Tokat (09:00-12:00)	
Çorum (13:30-17:00)	Amasya (15:00-18:00)	Samsun (13.30-17.00)

3. TOKAT COĞRAFI İŞARETLİ ÜRÜNLERİN YAYGINLAŞTIRILMASI VE PAZARLANMASI İL ÇALIŞTAYI SONUÇLARI

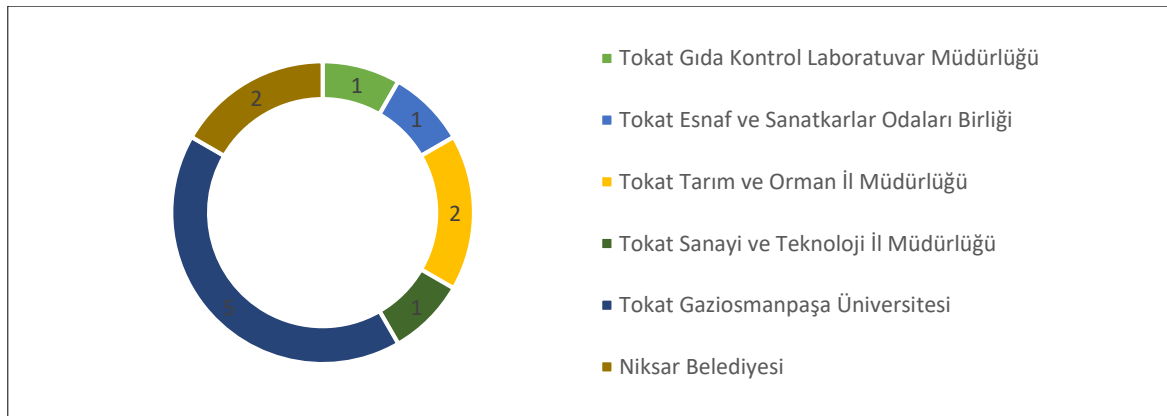
Tokat Coğrafi İşaretlİ Ürünlerin Yaygınlaştırılması ve Pazarlanması İl Çalıştayı 7 Mart 2019, Perşembe günü OKA Tokat Yatırım Destek Ofisi Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilmiştir. Katılımcı profili, çalıştayda izlenen yöntem, çalıştay sonuçları ve çalıştayın genel değerlenmesi aşağıda özetlenmiştir.

3.1. Katılımcı Profili

Tokat Coğrafi İşaretlİ Ürünlerin Yaygınlaştırılması ve Pazarlanması İl Çalıştayına **12 kişi** katılım sağlamıştır.

Fotoğraf 1: Tokat Coğrafi İşaretlİ Ürünlerin Yaygınlaştırılması ve Pazarlanması İl Çalıştayı Katılımcıları

Grafik 3: Katılımcı Profili

3.2. Yöntem

Çalıştay, bilgilendirici **uzman sunumları, soru-cevap oturumu, grup çalışmaları ve grup sunumları** olmak üzere **4 adımda** gerçekleştirilmiştir. OKA'nın açılış konuşmasının ardından Ajansın bugüne kadar coğrafi işaretli ürünler ile ilgili yaptığı çalışmalar özetlenmiştir. Uzman sunumları Sayın Dr. Rana Demirer'in Türkiye'de ve dünyada coğrafi işaret tescili, ülkemizde coğrafi işaret tescilinin türleri ve kritik noktalar, tescil süreçleri ve süreçte sıkça karşılaşılan sorunlar ve tescil sonrası denetim konularını anlattığı yarım saatlik sunumu ile başlamıştır. Ardından Sayın Burçin Yeşiltepe 10 yıllık YÖREX Fuar deneyimini aktararak coğrafi işaretli ürünlerin pazarlanması konusundaki deneyimlerini katılımcılarla paylaşmıştır. Sunumları takiben soru-cevap oturumuna başlanmış, katılımcılar uzmanlarımızdan ihtiyaç duydukları konularda bilgi almışlardır.

Fotoğraf 2: Dr. Rana Demirer, Coğrafi İşaretli Ürünler Sunumu

Uzman sunumları ve soru-cevap oturumunun ile grup çalışmalarında üzerinde yoğunlaşılacak ana başlıklar ortaya çıkmıştır. Coğrafi işaretli ürünler konusundaki farkındalığın artırılması, coğrafi işaret tescilinin alınması, coğrafi işaretli ürünlerin pazarlanması, coğrafi işaretli ürünlerin katma değerlerinin artırılması ve gastronomi turizminde coğrafi işaretli ürünlerin önemi üzerinde sıklıkla durulan noktalar olarak ortaya çıkmıştır. Katılımcılar **örgütlenme, üretim ve turizm** bağlamında

coğrafi işaretli ürünleri çalışmak üzere uzmanlık alanlarına göre 3 gruba ayrılmıştır. Çalışma grupları, soru-cevap oturumunda yürütülen tartışmaları derinleştirmiş ve çalıştıkları konu başlıklarında yaşanan diğer sorunları tespit etmiştir. Bu çalışma örgütlenme, üretim ve turizm çalışma gruplarının tespit ettikleri sorunları bütün katılımcılarla paylaşmaları ile sona ermiştir.

3.3. Çalıştay Sonuçları

ÖRGÜTLENME ÇALIŞMA GRUBU

Fotoğraf 3: Örgütlenme Çalışma Grubu

Tespit edilen ana sorunlar:

- Dernek, kooperatif, üretici birlikleri yapılarının bulunmaması
- Coğrafi işaretli ürün üreticileri ve tescil süreçlerini yöneten kurumlar (STK'lar, kamu kurumları vb.) arasında sürdürülebilir bir iletişim kanalı olmaması
- Coğrafi işaretli ürün tescili konusundaki bilginin ölçülmesini sağlayacak standart bir yöntemin olmaması (Örn: Sınav)
- Eğitimin hiçbir aşamasında yerel ve geleneksel üretim bilincinin yerleştirilmemesi
- Üreticilerin beraber çalışma kültürünün olmaması
- İlgili kamu kurumları ve yerel idarelerin birlikte çalışma kültürünün olmaması

- Coğrafi işaretli ürünlerin yerel yönetimlerin öncelikleri arasında olmaması
- Yerel marketlerde ve halk pazarlarında coğrafi işaretli ürünlerin satışının yapılmaması, şehirde sabit satış noktalarının bulunmaması
- Coğrafi işaret tescili süreçlerinde konusunda uzman insan kaynağının yer almaması
- Yerel işletmelerin tedarik zincirinde, menülerinde ve tariflerinde coğrafi işaretli ürünleri kullanmayı tercih etmemesi
- Coğrafi işaretli ürünlerin üretimine ilişkin teknik bilgi, insan kaynağı ve teşvik mekanizmalarının yetersizliği
- Coğrafi işaretli ürünlerin üretiminden satışına kadar gelişen süreçte aktörler arası koordinasyon sorunu olması

ÜRETİM ÇALIŞMA GRUBU

Tespit edilen ana sorunlar:

- Üreticinin fikir beyan edebileceği katılımcı karar mekanizmalarının eksikliği
- Coğrafi işaretli ürünlerin standartlarının net bir şekilde belirlenmemesi
- Sözleşmeli üretimin cazip olmaması
- Coğrafi işaret alabilecek potansiyele sahip ürünlerin ortaya çıkarılması için yeteri kadar çalışılmaması
- Geleneksel üretim süreçlerinin maliyetli ve zahmetli olması (emek yoğun üretim biçimleri) nedeni ile sürdürülebilirliğin olmaması
- Coğrafi işaretli ürünlerin coğrafi sınırlarının net ve hassas bir şekilde belirlenmemesi
- Coğrafi işaretli ürün standartlarına aykırı üretim yöntemlerinin yaygın olması (Örn: zirai ilaç kalıntısı, GDO vb.)
- Tokat'ın geleneksel ve coğrafi işaretli ürün envanterinin olmaması
- Coğrafi işaret standartlarına uygun üretim yapılmaması
- Coğrafi işaretli ürünlerin denetlenmesi ile ilgili kurumsal koordinasyonun olmaması
- Standardına uygun olmayan üretime karşı caydırıcı cezaların olmaması
- Coğrafi işaretli ürünlerin denetim süreçlerinin sonuçlarını ortaya koyan bir sistemin geliştirilmemiş olması (Örn: Çevresel etki değerlendirme raporu süreci)
- Coğrafi işaretli ürünlerin fiyat politikasının belirlenmemiş olmaması

TURİZM ÇALIŞMA GRUBU

- Tespit edilen ana sorunlar:
- Tanımlı turizm rotalarına Tokat'ın entegre olamaması
- Tokat'ın coğrafi işaretli ürünlerinin gastronomik değerinin ortaya çıkarılmaması
- Coğrafi işaretli ürünlerin ulusal ölçekte reklam ve tanıtımının yapılamaması
- Markalaşma çalışmalarının yetersizliği
- Pazarlamada farklı hedef kitlelere yönelik özelleşmiş çalışmaların yapılmaması
- Satış noktalarının ve geniş çaplı etkinlikler için uygun alanların eksikliği
- Kırsal alanlardaki altyapı sorunları (ulaşım, konaklama vb.)

4. DEĞERLENDİRME

Tokat Coğrafi İşaretli Ürünlerin Yaygınlaştırılması ve Pazarlanması İl Çalıştayı coğrafi işaretli ürün tescili konusu üzerinde çalışan kamu sektörü, özel sektör, akademi ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerini bir araya getirmesi açısından oldukça faydalı olmuştur. Katılımcılar konunun uzmanları ile birebir iletişim kurabilme şansı bulmalarının yanı sıra, birbirlerinin bilgi birikimi ve tecrübelerinden de faydalanmışlardır.

Çalıştay ile Tokat'da coğrafi işaretli ürünler konusunda bir ortak akıl oluşmasına katkıda bulunulmuş, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonun geliştirilmesi yönünde önemli bir adım atılmıştır. Coğrafi işaretli ürünler konusunda katılımcıların tespit ettiği sorunlar beraberce derlenmiş, konuya ilişkin farklı uzmanlıklara sahip katılımcılar, çözüm için uygulanabilecek sistem düzeyinde müdahaleleri tartışmaya başlamıştır.

Çalıştayda Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın 18 Nisan 2019 tarihinde Samsun'da OKA Hizmet Binası'nda düzenleyeceği "*Orta Karadeniz Bölgesi Coğrafi İşaretli Ürünler Buluşması: Coğrafi İşaretli Ürünlerin Pazarlamasında Yenilikçi Bir Model*" isimli etkinlikte üzerinde durulması gereken noktalara ilişkin ciddi girdiler sağlanmıştır. Ulusal ölçekte gerçekleşecek bu etkinlikte, tespit edilen sorunlara çözümler aranacaktır.